

Vergaderjaar 2019–2020

28 676

NAVO

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 341

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 april 2020

Hierbij ontvangt u het verslag van de ingelaste bijeenkomst van de NAVO-Ministers van Defensie op 15 april 2020. De ingelaste videoteleconferentie in aanwezigheid van de Hoge Vertegenwoordiger van de EU en de Ministers van Defensie van Finland en Zweden stond in het teken van de wereldwijde uitbraak van COVID-19 en de implicaties daarvan voor het bondgenootschap.

Steunmaatregelen

De NAVO en de krijgsmachten van de bondgenoten ondersteunen de civiele autoriteiten bij de bestrijding van de COVID-19-uitbraak. *Supreme Allied Commander Europe* (SACEUR) gaf een toelichting op de activiteiten die de NAVO heeft ontplooid en nog gaat ontplooiën. Op het NAVO-hoofdkwartier in Brussel is een politiek-strategische *Crisis Management Taskforce* opgericht, met direct daaronder een militair-strategische COVID-19 *Taskforce* op het *Supreme Headquarters Allied Powers Europe* (SHAPE) in Mons. De COVID-19 *Taskforce* onder leiding van SACEUR coördineert de inspanningen om materieel en personeel zo snel mogelijk op zwaar getroffen plekken te krijgen. Het gaat dan bijvoorbeeld om medische materieel zoals beschermende kleding, maar ook om eenheden die bijvoorbeeld vervoersmiddelen kunnen desinfecteren. Deze activiteiten vallen binnen het bestaande mandaat van SACEUR. Het *Euro-Atlantic Disaster Relief Coordination Centre* (EADRCC) speelt een belangrijke rol bij de afstemming van behoefte en capaciteiten en de *NATO Support and Procurement Agency* (NSPA) ondersteunt bij de aankoop van capaciteiten. Nederland heeft steun uitgesproken voor de activiteiten en het belang onderstreept van goede samenwerking met de EU. Diverse bondgenoten benadrukten dit punt.

SACEUR liet weten dat sinds het begin van de uitbraak, krijgsmachten van bondgenoten meer dan 100 vluchten hebben uitgevoerd om personeel en materieel te distribueren, 25 veldhospitaal hebben opgezet, meer dan 25.000 extra ziekenhuisbedden hebben gerealiseerd en meer dan 4.000

personen van de militair geneeskundige diensten hebben ontplooid om civiele autoriteiten te ondersteunen.

Gevolgen uitbraak COVID-19

De secretaris-generaal van de NAVO benadrukte dat deze gezondheids-crisis geen veiligheids-crisis mag worden. De NAVO legt daarom onverminderd de prioriteit bij het uitvoeren van de drie hoofdtaken (collectieve verdediging, coöperatieve veiligheid en crisismanagement). De bondgenoten bevestigden hun commitment aan de lopende missies, operaties en activiteiten van het bondgenootschap.

De Ministers onderstreepten het belang om na te denken over de gevolgen van de uitbraak op de langere termijn en om lessen te identificeren uit deze crisis. Er zal onder meer worden gewerkt aan het verhogen van de civiele weerbaarheid van de bondgenoten. Dit biedt ook mogelijkheden voor samenwerking met de EU. Diverse Ministers opperden om de gevolgen van de COVID-19-uitbraak mee te laten nemen in het NAVO-reflectieproces dat van start is gegaan.

De Ministers spraken ook over de economische gevolgen van de COVID-19-uitbraak. De Amerikaanse *Secretary of Defence* Esper benadrukte daarbij dat de crisis en de (economische) gevolgen daarvan niet ten koste mogen gaan van de defensie-uitgaven van de bondgenoten. De hoofdtaken van de NAVO blijven immers onveranderd van belang. Ook enkele andere bondgenoten uitten zorgen over het mogelijk onder druk komen te staan van defensie-uitgaven. Enkele Ministers wezen op andere economische gevolgen van de crisis en vroegen aandacht voor het belang van goede informatiedeling over eventuele ongewenste buitenlandse invloeden, zeker in vitale sectoren.

Desinformatie

De Ministers spraken over de desinformatie die wordt verspreid in relatie tot de COVID-19-uitbraak en de gevolgen daarvan. Desinformatie kan de effectiviteit en geloofwaardigheid van de NAVO ondermijnen. Diverse bondgenoten, waaronder Nederland, benadrukten het belang van het tegengaan van desinformatie, met name door zelf proactief, helder en feitelijk te communiceren over de activiteiten van de NAVO en de bondgenoten. Op dit onderwerp wordt reeds samengewerkt met de EU.

De Minister van Defensie,
A.Th.B. Bijleveld-Schouten